

PVN maksātāji vairākos gadījumos var izmantot kases principu

Publicēts: 29.09.2021.

[Nozares ziņas](#)

Valsts ieņēmumu dienests (VID) atgādina, ka pievienotās vērtības nodokļa (PVN) maksātājiem, izpildoties likumā noteiktiem kritērijiem, ir iespēja PVN uzskaitē izmantot īpašu PVN maksāšanas un priekšnodokļa atskaitīšanas kārtību jeb kases principu^[1].

Atšķirībā no vispārīgā PVN uzskaites pamatprincipa, kad aprēķināto PVN uzrāda preču piegādes vai pakalpojumu sniegšanas brīdī, bet priekšnodokli atskaita preču vai pakalpojumu saņemšanas brīdī, kases princips nozīmē, ka aprēķināto PVN uzrāda samaksas saņemšanas brīdī un attiecīgi arī priekšnodokli atskaita samaksas brīdī.

Izmantojot kases principu, valsts budžetā nav jāieskaita PVN par neapmaksātu pakalpojumu vai neapmaksātu preču piegādi (ievērojot Pievienotās vērtības nodokļa likumā noteiktos ierobežojumus). Tādējādi iespējams izvairīties no situācijas, kad PVN par sniegto pakalpojumu vai veikto preču piegādi ir jāsamaksā pašam pakalpojuma sniedzējam vai preču piegādātājam, jo saņēmējs nav apmaksājis rēķinu.

Kas var izmantot kases principu

Iespēju PVN uzskaitē izmantot kases principu var tāds reģistrēts PVN maksātājs, kurš atbilst vismaz vienam no šādiem kritērijiem:

iepriekšējā taksācijas gadā kopējā darījumu vērtība nav pārsniegusi 100 000 eiro vai, reģistrējoties VID PVN maksātāju reģistrā, taksācijas gadā neplāno par 100 000 eiro lielāku darījumu apjomu;

iepriekšējā taksācijas gadā kopējā darījumu vērtība ir sasniegusi 100 000 eiro, bet nav pārsniegusi 500 000 eiro un:

- *uzņēmums darbojas zivsaimniecības nozarē* attiecībā uz svaigu, saldētu vai atdzesētu zivju un vēžveidīgo piegādēm vai;
- *uzņēmums ir lauksaimniecības produkcijas ražotājs vai lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība* attiecībā uz šādu lauksaimniecības produktu piegādi: dzīvī dzīvnieki, piens un piena pārstrādes produkti, putnu olas, dabiskais medus, dārzeņi, sakņaugi, bumbuļaugi, graudaugu produkti, eļļas augu sēklas un augļi, dažādi graudi, sēklas un augļi;

iepriekšējā taksācijas gadā kopējā darījumu vērtība ir sasniegusi 100 000 eiro, bet nav pārsniegusi 2 000 000 eiro un kurš sniedz dzīvojamās mājas pārvaldīšanas pakalpojumus, - attiecībā uz dzīvojamās mājas pārvaldīšanas pakalpojumu sniegšanu.

Kā uzsākt izmantot kases principu

Lai uzsāktu piemērot kases principu, reģistrētam PVN maksātājam taksācijas gada pirmā mēneša laikā (tātad – līdz 31.janvārim) Valsts ieņēmumu dienesta (VID) Elektroniskās deklarēšanas sistēmas sadaļā “Sarakste ar VID” ir jāiesniedz brīvā formā rakstīts iesniegums, tādējādi informējot VID par savu izvēli. Attiecīgi kases principu piemēro no konkrētā taksācijas gada 1.janvāra.

Papildu informācija pieejama VID metodiskajā materiālā [“Par īpašo pievienotās vērtības nodokļa maksāšanas un priekšnodokļa atskaitīšanas kārtību”](#).

Jautājumu vai neskaidrību gadījumā aicinām zvanīt uz VID Konsultatīvo tālruni 67120000 vai uzdot savu jautājumu rakstiski VID EDS sadaļā “Sarakste ar VID”. Svarīgi, ka, zvanot uz VID Konsultatīvo tālruni 67120000, ikviens var saņemt arī personificētu konsultāciju, ja vien zvanot pieslēdzas VID EDS un nosauc tur redzamo kodu.

[1] Īpašā PVN maksāšanas un priekšnodokļa atskaitīšanas kārtība jeb kases princips ir noteikts Pievienotās vērtības nodokļa likuma 137.pantā.

<https://www.fm.gov.lv/lv/jaunums/pvn-maksataji-vairakos-gadījumos-var-izmantot-kases-principu>